

Sygn. akt II CSK 56/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa C. Spółki
z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
przeciwko (...) Specjalnej Strefie Ekonomicznej Spółce
Akcyjnej w Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 października 2013 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1800 (jeden tysiąc
osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 października 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) na skutek apelacji powoda C. sp. z o.o. w Ł. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 19 stycznia 2012 r. w sprawie przeciwko (...) Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. w Ł. oddalił apelację i orzekł o kosztach postępowania. Bazując na wykładni dokonanej przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku uchylającego do ponownego rozpoznania poprzedni wyrok Sądu Apelacyjnego, przyjął, że powód nie wykazał, aby pozwany w postępowaniu o zwrot nadpłaconego podatku od nieruchomości nie zachował należytej staranności w formułowaniu argumentów, skoro podniósł wszystkie okoliczności, które strony uzgodniły na etapie zawierania umowy. Oceniał ponadto prawdopodobieństwo sukcesu pozwanego w postępowaniu odwoławczym w sprawie o zwrot podatku, z którego pozwany zrezygnował bez uzgodnienia z powodem. Przyjął, że ze względu na bardzo restrykcyjne, koniunktywne przesłanki o charakterze ustawowego wyjątku, umożliwiające zwolnienie od opodatkowania, wymagające, aby przedmiot opodatkowania nie był i nie mógł być wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych, prawdopodobieństwo uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia w postępowaniu odwoławczym nie było na tyle znaczne, by uznać, że powód udowodnił poniesienie szkody z powodu nienależytej staranności pozwanego w wykonywaniu obowiązków umownych.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wniósł powód, wyrok ten zaskarżając w całości. W skardze opartej na obu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. zarzucił naruszenie art. 232 zd. 2 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., art. 245 k.p.c., art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, art. 471 k.c. w zw. z art. 355 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c., art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 2 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 1a ust. 1 pkt 1 tej samej ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości

wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na występowanie przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (Lex nr 1214575), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

W ocenie skarżącego istotne zagadnienie prawne sprowadzało się do pytania, „czy w sprawie, w której sąd dochodząc do przekonania, iż rozstrzygnięcie spornych kwestii pomiędzy stronami wymaga wiadomości specjalnych winien był

nawet w procesie toczącym się pomiędzy stronami reprezentowanymi przez profesjonalnych pełnomocników (...) dopuścić z urzędu dowód z opinii biegłego sądowego”.

Wypada wskazać, że w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego możliwość przeprowadzenia dowodu z urzędu pozostaje uprawnieniem procesowym sądu i nie może przekształcić się w procesowy obowiązek sądu (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2008 r., I CSK 79/08, Lex nr 395251 i dnia 14 grudnia 2000 r., I CKN 661/00, Lex nr 52781). Działanie sądu z urzędu i dopuszczenie dowodu, którego strona nie wskazała, powinno nastąpić tylko w wyjątkowych sytuacjach i musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (zob. wyroki SN: z dnia 9 września 1998 r., II UKN 182/98, OSNP 1999, nr 17, poz. 556; z dnia 27 maja 1998 r., I CKN 701/97, Lex nr 78418; z dnia 5 lutego 1997 r., I CKU 81/96, Lex nr 50574). Należy także podkreślić, że obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 5-6, poz. 76; z dnia 11 lipca 2001 r., V CKN 406/00, Lex nr 52321 i z dnia 12 kwietnia 2000 r., IV CKN 22/00, Lex nr 52438).

Z kolei powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do oczywistego, tj. kwalifikowanego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, wyrok może być prawidłowy (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.). Wywody skarżącego nie przekonują, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego

naruszenia prawa w powyższym rozumieniu oraz że zaskarżony wyrok jest w związku z tym oczywiście wadliwy.

W konsekwencji skarżący nie wykazał, aby zachodziły przytoczone przez niego przyczyny mające uzasadnić potrzebę rozpoznania jego skargi. Okoliczności sprawy nie wskazują także na ujawnienie się innych przesłanek potwierdzających, że rozpatrzenie skargi znajduje uzasadnienie w jej publicznoprawnych celach.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.